

REFERAT Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse 2026-2029 d. 05-02-2026

Mødedato Torsdag d. 05. februar 2026 kl. 16:15

Mødested Korsgade, Mødelokale 1, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion til udvalgsområdet.....	4
Nye rammer i lovgivningen fra den 1. februar.....	5
Inddragelse i implementeringen af beskæftigelsesreformen.....	8
Orientering.....	10
Eventuelt.....	11
Lukket: Underskriftsark.....	12

Punkt 10: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-17

Forventet sagsgang

UAU

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At dagsordenen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Per Lyng Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Punkt 11: Introduktion til udvalgsområdet

15.00.00-G01-42-25

Forventet sagsgang

UAU.

Anledning

Det nye udvalg for Arbejdsmarked og Uddannelse introduceres til de overordnede rammer for arbejdet med de politikker, fagområder og opgaver, som varetages af Fagenheden Arbejdsmarked og Uddannelse.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At introduktionen til udvalgets fagområde drøftes.

Sagsfremstilling

Ved denne anden introduktion til udvalgets fagområder gives en mere dybdegående gennemgang af den gældende lovgivning samt dens betydning for både borgere og virksomheder. Udvalget præsenteres for de beskæftigelsesrettede indsatser, som dokumenteret har effekt på området.

Derudover introduceres udvalget til nogle af de centrale nøgletal, der anvendes til at følge udviklingen og vurdere, om de virksomhedsrettede og borgerrettede indsatser skaber de ønskede resultater.

Endvidere gives en præsentation af sekretariatet, der betjener både udvalget og fagenheden Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked.

Undervejs vil der løbende være dialog om emnerne og udvalget får mulighed for at stille spørgsmål og komme med input og ønsker til prioriteringer og til det videre arbejde i den kommende udvalgsperiode.

Beslutning

Udvalget drøftede introduktionen.

Per Lynge Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Bilag

Slideshow intro UAU feb 2026

Punkt 12: Nye rammer i lovgivningen fra den 1. februar

15.20.00-A00-2-25

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Implementeringen af beskæftigelsesreformen er tilrettelagt, så lovgivningen træder i kraft i tre etaper. Første del af reformen træder i kraft den 1. februar. Reformens første fase introducerer nye rammer og muligheder, som får betydning for både organiseringen og praksis på beskæftigelsesområdet.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

- at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Beskæftigelsesreformen markerer en frisættelse af beskæftigelsesområdet, hvor fokus flyttes fra proceskrav og kontrol til værdighed og tillid. Formålet er at give borgerne mere meningsfulde og individuelt tilpassede forløb – og samtidig mindske antallet af statsligt bestemte procesregler.

Aftalen indeholder seks hovedoverskrifter:

1. Forenkling af målgrupper
2. Individuelt tilrettelagt indsats for borgerne
3. Værdigt sanktionssystem i balance
4. Afskaffelse af jobcenterregimet og frihed i organisering
5. Mere plads til a-kasser og private aktører
6. Fra proceskrav til resultatstyring

Med reformen følger en forventet national besparelse på 2,6 mia. Kr. i 2030. I Mariagerfjord Kommune svarer det til cirka 16,6 mio. kr.

I Mariagerfjord Kommune er den overordnede økonomiske ramme for besparelserne beskæftigelsesområdet fastlagt af det tidligere Udvalg for Arbejdsmarked og Uddannelse. Endvidere vedtog det tidligere udvalg i september syv politiske pejlemærker, som sætter den strategiske retning for implementeringen af beskæftigelsesreformen.

På baggrund af disse beslutninger er der nedsat 11 designgrupper, som arbejder med at udvikle den fremtidige beskæftigelsesindsats inden for de fastlagte økonomiske og politiske rammer.

Det nye Udvalg for Arbejdsmarked og Uddannelse er nu trådt i kraft og har det overordnede politiske ansvar for den videre proces. Udvalget skal træffe de endelige beslutninger om, hvordan den fremtidige beskæftigelsesindsats konkret skal udformes. I den forbindelse har udvalget mulighed for at genbesøge og eventuelt justere de politiske pejlemærker som led i den videre proces.

Den 1. februar 2026 træder første del af lovgivningen i kraft. Det resterende træder i kræft den 1. juli 2026 og den 1. januar 2027.

De elementer, som træder i kraft fra den 1. februar 2026, er beskrevet herunder.

Frihed i organisering

Fra 1. februar har kommunerne større frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold og vurdere, hvad der bedst understøtter den lokale indsats. Det indebærer mulighed for at placere dele af beskæftigelsesindsatsen organisatorisk under andre forvaltningsområder, eksempelvis socialområdet. Kravet om, at beskæftigelsesindsatsen skal være samlet ét sted under betegnelsen ”Jobcenter” med fælles navn og visuel identitet, er ophævet. Udvalget skal på et

selvstændigt punkt i foråret tage stilling til, om der ønskes ændringer i Jobcenterets navn og visuelle identitet, herunder fælles navn, grafisk design og logo.

I Mariagerfjord Kommune er det i forbindelse med konstitueringen taget stilling til, at beskæftigelsesområdet stadig er samlet og under Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelses ansvarsområde. Samtidig er der nedsat en designgruppe, som skal sikre en fortsat tæt kobling til socialområdet og udvikling af en fælles indsats.

I de kommende fire år er det et krav, at de politiske drøftelser og beslutninger om beskæftigelsesindsatsen skal være forankret i ét udvalg for at sikre et tydeligt lokalpolitisk fokus i overgangsperioden. I Mariagerfjord Kommune er dette som nævnt Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse.

Ny tilgang til opfølgning på beskæftigelsesområdet

Det skærpede statslige tilsyn afskaffes fra 1. februar. Tidligere blev kommuner, som ikke levede op til de fastsatte proceskrav i beskæftigelsesindsatsen, underlagt en skærpet opfølgning. Hvis manglerne ikke blev rettet, kunne kommunen i sidste ende blive sat under administration med statslige krav til, hvordan beskæftigelsesindsatsen skulle indrettes.

Fremover skal beskæftigelsesindsatsen i mindre grad styres af formelle krav og i højere grad have fokus på resultater. Skærpet tilsyn afskaffes derfor, da det i praksis har medført et uforholdsmæssigt stort fokus på formelle krav frem for effekten af indsatsen.

Den statslige opfølgning vil fremover være resultatbaseret og have fokus på, om kommuner og a-kasser lykkes med at få borgere i job eller uddannelse, sikre varig tilknytning til arbejdsmarkedet samt på borgernes og virksomhedernes tilfredshed med indsatsen. Den nye opfølgningsmodel træder i kraft i januar 2027. Udvalget orienteres om den nye opfølgningsmodel i udgangen af 2026.

Forenkling af målgrupper og færre overgange

Mange borgere oplever i dag lange og uoverskuelige forløb med gentagne målgruppeskift uden tydelig effekt i forhold til beskæftigelse. Derfor indeholder beskæftigelsesreformen en forenkling af målgrupperne, sådan at man går fra 13 til 5 målgrupper. En reduktion i antallet af målgrupper skal skabe større sammenhæng og kontinuitet for både borgere og sagsbehandlere gennem færre ydelses- og sagsbehandlerskift.

Som led i denne forenkling afskaffes blandt andet ressourceforløb, jobafklaringsforløb, revalideringsordningen, særlig støtte samt en række rettigheder knyttet til indsatsen. Borgere, der ikke længere kan få forlænget sygedagpenge, overgår til en reduceret sygedagpengesats. De nye målgrupper træder først i kraft den 1. januar 2027, men allerede fra 1. februar 2026 afskaffes ressourceforløb, og der lukkes for adgang til revalidering.

Afbureaukratiseringen indgår som en del af designgruppernes arbejde og vil danne ramme for den fremtidige beskæftigelsesindsats.

Afskaffelse af krav om læse- skrive og regnetest

Unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet omfattes fremover af samme regler som øvrige kontanthjælpsmodtagere. I den forbindelse afskaffes særregler, herunder krav om gentagen aktivering, ret til mentorstøtte samt obligatoriske læse-, skrive- og regnetest. Krav om læse-, skrive- og regnetest afskaffes fra 1. februar 2026.

Kommunen har fortsat mulighed for at tilbyde relevante indsatser og anvende læse-, skrive- og regnetest efter behov.

Også denne del af afbureaukratiseringen indgår som et element i designgruppernes arbejde og vil danne ramme for den fremtidige beskæftigelsesindsats.

AI hjemmel til kommuner

Kunstig intelligens har et betydeligt potentiale til at effektivisere den kommunale beskæftigelsesindsats og frigøre ressourcer til borgernære indsatser. Med beskæftigelsesreformen får kommunerne fra den 1. februar lov hjemmel til at anvende kunstig intelligens i opgaveløsningen, herunder til at forbedre match mellem ledige og virksomheder på Jobnet samt til at støtte borgerne i jobsøgningen på baggrund af kvalifikationer, erfaring, uddannelse, geografi og aktuelle jobmuligheder.

Som led i dette nye mulighedsrum skiftede Jobcenteret i efteråret fagsystem. Fagsystemet anvendes af medarbejdere og ledere til at tilgå oplysninger om borgernes sager, skrive journalnoter fra samtaler og møder, følge sagsbyrder samt

kommunikere med borgerne. Det nye fagsystem giver samtidig mulighed for at anvende kunstig intelligens som støtte i den daglige opgaveløsning.

I systemet kan kunstig intelligens blandt andet anvendes som dialogstøtte, hvor samtaler med borgerne understøttes gennem løbende transskribering og forslag til journalnoter og aftaletekster i realtid. Derudover kan funktionen Summa give sagsbehandlerne et hurtigt overblik over borgerens sag gennem en samlet opsummering, mens Lexi fungerer som en søgefunktion, der giver adgang til relevant viden, vejledninger og svar på spørgsmål inden for beskæftigelsesområdet.

I arbejdet med den nye beskæftigelsesindsats er der et generelt fokus på, hvordan kunstig intelligens kan bruges i jobcenteret. Derfor ser hver designgruppe på, hvordan AI kan bidrage til forbedringer inden for deres områder.

Designgruppen for Digitalisering af borgerrettede løsninger har særligt fokus på at afsøge mulighederne for at anvende kunstig intelligens til at styrke den måde, borgerne møder og interagerer med Jobcenteret på, herunder gennem mere målrettede, tilgængelige og brugervenlige digitale løsninger. I den økonomiske ramme som Udvalget Arbejdsmarked og Uddannelse vedtog i oktober 2025 indgår en investeringen på 0,5 mio. kr. til digital vejledning og tilbud. Investeringen kan blandt andet bruges til anvendelsen af nye AI-værktøjer.

Krav om én indgang for virksomheder

En øget frisættelse af beskæftigelsesindsatsen kan medføre større forskelle i kommunernes kontakt med virksomhederne. Derfor skal virksomhederne fra 1. februar have én klar og tydelig indgang til virksomhedsservicen i hver kommune, så adgangen til rekruttering af arbejdskraft er enkel og overskuelig. Kommunerne skal fortsat tage udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft i tilrettelæggelsen af indsatsen.

I Mariagerfjord Kommune er virksomhedsservicen forankret i Job- og virksomhedsservice, hvor virksomheder kan henvende sig omkring rekruttering, fastholdelse af arbejdskraft, partnerskaber med mere. Dette understøtter de tilbagemeldinger, der blev givet på advisory board-mødet den 15. december 2025, hvor virksomhederne efterspurgte nem og tydelig adgang til kommunen. Designgruppen for En stærk virksomhedsservice er i gang med udviklingsarbejdet af den nye indsats ud fra det politiske pejlemærke om ”et stærkt virksomhedssamarbejde, der tager udgangspunkt i borgernes behov”.

Beslutning

Taget til efterretning.

Per Lyng Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Punkt 13: Inddragelse i implementeringen af beskæftigelsesreformen

15.20.00-A00-2-25

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Der har i december og januar været afholdt henholdsvis et advisory board-møde for virksomheder i Mariagerfjord Kommune og et borgermøde for borgere med tilknytning til Jobcenter Mariagerfjord. Udvalget orienteres om baggrunden for møderne, de væsentligste input fra henholdsvis virksomheder og borgere samt, hvordan disse input indgår i det videre arbejde med implementeringen af beskæftigelsesreformen.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse

- At Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 9. april 2025 blev der indgået aftale om en ny beskæftigelsesindsats mellem regeringen, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Administrationen har siden april arbejdet med implementeringen af reformen.

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse besluttede i maj, at implementeringen skulle ske gennem en bred proces med fokus på inddragelse og frisættelse af medarbejderne. Formålet er, at de nye indsatser udvikles med udgangspunkt i borgernes og virksomhedernes behov og ønsker og samtidig at medarbejdernes faglighed, erfaring og vurderinger bringes i spil.

Som led i denne proces er der gennemført både et advisory board-møde for virksomheder og et borgermøde for borgere tilknyttet Jobcenteret.

Advisory board møde

Der er nedsat et advisory board bestående af repræsentanter fra små, mellemstore og større virksomheder i Mariagerfjord Kommune. Advisory boardets opgave er at bidrage med erfaringer, behov og ønsker i forhold til fremtidens virksomhedsservice samt at medvirke til udviklingen af nye løsninger, der understøtter rekruttering, fastholdelse og uddannelse af arbejdskraft.

Advisory boardet mødtes første gang den 15. december med fokus på virksomhedernes behov og idéer til den nye beskæftigelsesindsats. Næste møde afholdes i april, hvor der sættes fokus på, hvordan virksomhedernes input er blevet indarbejdet, samt hvad der er væsentligt for den videre implementeringsproces.

Virksomhedernes input koncentrerer sig særligt om følgende temaer:

- **Klar værdiskabelse**
Værdiskabelsen skal være tydelig for både borgerne tilknyttet jobcenteret og for kommunens samlede udvikling. Flere i beskæftigelse gavner hele kommunen.
- **Borgerperspektivet**
Borgernes behov og oplevelser af systemet er også centrale for virksomhederne, da de har betydning for motivation og match.
- **Beskæftigelsesindsatsen som forretningsmodel**
Der blev peget på, at indsatsen bør tænkes som en investering frem for udelukkende et besparelsesområde, med fokus på samfundsøkonomisk gevinst.
- **Gode indgange til kommunen**
Virksomhederne efterspørger klare og kendte indgange til kommunen, herunder tydelig information om kontaktveje, regler og rammer.

- **Løbende kommunikation og samspil**

Der er behov for gensidig viden om sæsonudsving i arbejdskraftbehov, praktikperioder, kompetencer og lokale muligheder.

- **Partnerskaber**

Styrkede partnerskaber mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner, Mariagerfjord Erhverv, Mariagerfjord Kommune og andre kommuner fremhæves som afgørende.

- **Netværk og relationer**

Øget kendskab gennem virksomhedsbesøg, præsentationer og dialog skaber bedre forudsætninger for gode match og fælles løsninger.

Borgermøde

Den 8. januar blev der afholdt borgermøde for borgere med tilknytning til Jobcenter Mariagerfjord. Formålet var at give borgerne mulighed for at bidrage med deres perspektiver på en ny beskæftigelsesindsats.

Mødet var tilrettelagt, så borgerne kunne give input til:

- hvad de drømmer om i en ny beskæftigelsesindsats,
- hvad de ønsker mere af,
- og hvad de ønsker skal ændres eller ophøre.

Der deltog borgere fra alle jobcenterets målgrupper, hvilket sikrede en bred repræsentation af behov, erfaringer og lovgivningsmæssige rammer.

Borgernes input samlede sig om følgende hovedtemaer:

- **Relation og kontinuitet er afgørende**

Borgerne oplever størst fremdrift og tryghed, når der er stabil kontakt til den samme sagsbehandler, som kender sagen og viser reel interesse. Hyppige sagsbehandlerskift og korte, indholdsløse samtaler svækker tilliden til systemet.

- **Krav accepteres – når de giver mening**

Borgerne efterspørger ikke nødvendigvis færre krav, men bedre forklaringer. Når formål, metode og næste skridt er tydelige, kan krav og forventninger opleves som støttende frem for kontrollerende.

- **Mere inddragelse og individuel tilpasning**

Borgerne ønsker reel indflydelse på eget forløb – herunder dagsorden for møder, valg af indsats, tempo og kommunikationsform. Manglende inddragelse opleves som demotiverende og kan føre til modstand.

- **Behov for konkret handling og synlig progression**

Det, der opleves som mest virkningsfuldt, er konkrete aktiviteter, der kan skabe fremdrift såsom: hjælp til ansøgninger, CV-arbejde, hjælp til praktikplads samt faste workshops. Samtaler, som ikke knyttes til konkrete handlinger kan derimod opleves som meningsløse.

- **Praktik skal have kvalitet og retning**

Praktik kan være en effektiv vej mod job, men kun hvis virksomhederne er forberedte, opgaverne er overskuelige, og der er et klart formål. Gentagne praktikker uden jobperspektiv opleves som "parkering".

- **Helhedssyn og respekt for livssituationen**

Borgerne efterspørger en indsats, der ser hele mennesket – herunder helbred, energi, trivsel og livssituation. Fokus bør i højere grad være på borgerens ressourcer og muligheder frem for begrænsninger.

- **Kommunikation og tone har stor betydning**

Skriftlig kommunikation fra systemet kan opleves ofte som hård og utryghedsskabende, særligt hvis den ikke er letforståelig. Den skriftlige kommunikation bør være borgervenlig, forklarende og respektfuldt.

Videre proces

Både borgernes og virksomhedernes input indarbejdes i arbejdet i de 11 designgrupper, således at udviklingen af de nye beskæftigelsesindsatser tager udgangspunkt i de identificerede behov og perspektiver.

Beslutning

Taget til efterretning.

Per Lyng Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Punkt 14: Orientering

00.01.10-G01-4-14

Forventet sagsgang

UAU

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

- Årsrulleplan

Beslutning

Taget til efterretning.

Per Lyng Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Bilag

Årsrulleplan 2026 UAU

Punkt 15: Eventuelt

00.01.00-G01-101-22

Forventet sagsgang

UAU

Beslutning

Intet at bemærke.

Per Lyng Laursen (V) og Hans Henrik Sørensen (Æ) var fraværende.

Punkt 16: Lukket: Underskriftsark

00.22.00-P35-3-23